

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. CVI. Utrùm permutatio loci Collegialis monachalis fieri possit cum Sacrista ejusdem ordinis: Et an hæc præstimonia, seu portiones sint beneficia, an verò quid temporale. Beneficia, quamvis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

num. 11. part. 7. recent. confirmata per plures alias decisiones.

11 Non negatur quin Capitulum possit, servatis servandis, providere circa divisionem distributionum, & ipsius etiam grossæ: ut dicit Decius in d. cap. cum omnes, in 2. lectura, num. 3. versic. & supradicta locum habent. Juxta Glossam in cap. 2. in verb. statum, de verb. signif. Oldrad. consil. 56. in fin. Tusch. litter. C. consil. 48. Sed hæc doctrina debent intelligi ut locum habeant, quando per talem Capituli constitutionem non fieret præjudicium antiquis Ecclesiæ fundationibus, aut consuetudinibus, quæ per novas, ratione præbendarum & portionum, mutari vel alterari non possunt: cap. unic. de cler. non resident. lib. 6. in illis verbis: *lucta cuiuslibet Ecclesiæ ordinationem rationabilem*. Rota d. decis. 32. num. 3. part. 7.

Quod tanto magis in casu proposito concludendum est, quia corpus anniversariorum erat omnino separatum à corpore Capituli, retinendo massam & burfam omnino separatam, & horreum separatum: cum magnum pertineat ad Capitulum; parvum verò spectet ad anniversaria: unde locus est generali regulae, quod quando agitur de divisione pecuniarum ad burfam communem spectantium, antiquæ Capituli constitutiones observandæ sunt, & pecunia ad usum communem, non autem ad utilitatem nonnullorum in præjudicium aliorum applicandæ sunt: Ita ut non poterint Canonici portiones suas ex anniversariis augere, in præjudicium Beneficiatorum. Clem. 2. & ibi Glossa in verb. non ad alium, de religio. domib. Rota decis. 413. n. 13. part. 5. recent.

Neque obstat quod opponitur, per novam hanc Capituli deliberationem fieri reditum ad dispositionem juris communis. Quia Respondetur, quod de jure portiones istæ non subjacent punctuationi, cum debeantur solum ratione residentie in loco, non autem interessentie in choro: ut per Glossam in d. cap. unic. de cler. non resident. verb. improbantur, lib. 6. & probatur per text. in d. cap. cum omnes, de consuet.

14 Ideo reducere anniversaria ad formam distributionum, contra antiquam consuetudinem, & fundationem, est statuere contra juris communis dispositionem: quod Capitulum etiam cum consensu Episcopi facere non potest. Oldrad. consil. 259. num. 6. Federic. de Senis consil. 17. per tot. Alexi. consil. 106. n. 2. lib. 2. Burat. decis. 758. num. 13.

15 Non negamus tamen Episcopum cum assensu Capituli providere posse, & debere, ne divinus cultus negligatur; & ne pia fundatorum & benefactorum intentio elusoria reddatur; assignatæ certa portione, quæ absentes & non interessentes priventur: quia alioquin omnes recederent hora, quæ anniversarium recitari deberet: sed hoc spectat ad Episcopum, cum agatur de mutatione status Ecclesiæ quoad residentiam. Oldrad. consil. 81. Decius in d. cap. cum omnes, in 2. lectura, n. 3. cum aliis supra allegatis.

16 Hoc tamen casu servanda erit eadem proportio, quæ in distributionibus quotidianis, ut Canonici duplo plus habeant, & antistant, quam portionarii. Prior verò, duplum similiter unius ex canonicis lucratur, & respectivè amittit; non autem in odium solum portionariorum, aliàs decretum hujusmodi esset ambitiosum: l. ambitiosa, ff. de decret. ab ord. faciend. Felin. in cap. cum omnes, num. 12. de consuet. Jason in l. civitas, num. 10. ff. si cert. perat. Imol. & alii in cap. 1. de consuetud. quia non potest quidpiam decerni, aut statui in præjudicium tertii, Abbas in d. cap. cum omnes, ubi dicit servandam esse æqualitatem, & antiquam consuetudinem, adhibita debita proportionem: & ibidem Decius num. 3.

Et ex prædictis resultat resolutio secundæ difficultatis, nempe distributiones anniversariorum, quas post factum ab Episcopo regulamentum, absentes canonici, vel portionarii amittent, accrescere debere juxta proportionem consuetam in aliis distributionibus, & juxta fundationem observari solitam. Quia cum omnes, tam Canonici, quam Beneficiarii collectivè vocentur ad eandem rem, & ad eisdem reditus pro anniversariis assignatos; ita ut in concursu partes facere debeant: sequitur ut si quis deficiat, & concurrere nolit, vel non possit; ceteri possint totum jure suo obtinere. Bellon in tract. de jure accresc. cap. 3. quæst. 2. num. 14. Covar. lib. 3. variar. resolut. cap. 13. num. 7. versic. & sanè, ni fallor. Quod autem certa quantitas fuerit pro anniversariis assignata ex tota massa fructuum, jam diximus: quia anniversariorum corpus est separatum à corpore Capituli, & habet suam massam distinctam à massa capitulari, & grana parvi horrei non sunt ad alium usum destinata, quam ad utilitatem anniversariorum: ideo portio deficiens solis præsentibus accrescere debet, nisi aliter statuto, vel consuetudine caveatur: ut optime docuit idem Bellon de jur. accresc. cap. 6. quæst. 47. num. 7. apud quem plures alii allegantur. Aliud dicendum esset, si certa duntaxat quantitas ex massa capitulari solis præsentibus, & interessentibus assignata esset; neque reditus anniversariorum defumerentur ex massa particulari, & distincta ab horreo Capituli: tunc enim portiones, quibus absentes privarentur, accrescerent Capitulo; non autem præsentibus: ut ostendit idem Præses Bellon d. quæst. 47. in primo casu. Intellige servatâ semper cujusque Ecclesiæ consuetudine, à qua non est recedendum.

CAPUT CVI.

Verùm permutatio loci collegialis monachalis, fieri possit cum sacristia ejusdem ordinis: & an hæc præstimoniam, seu portiones sint beneficia; an verò quid temporale. Beneficia, quamvis manualia, & regularia, permutari possunt cum officiis monachalibus, vel beneficiis perpetuis; aut resignari etiam coram Papa in favorem certæ personæ. Ex quibus inducatur tacita possessio. Quid circa tacitas professiones observetur in Gallia.

SUMMARIUM.

- 1 Loca collegialia monachalia ad vitam, vel sine temporis limitatione concessa, sunt merè Ecclesiastica: secus si ad tempus limitatum, & num. 2.
- 2 Loca collegialia perpetua, & onus spirituale annexum habentia, cum beneficiis permutari possunt.
- 3 Permutationes hujusmodi in Curia Romana passim admittuntur.
- 4 Beneficia regularia, licet manualia, & amovibilia, tamen cum aliis beneficiis permutari possunt.
- 5 Beneficia manualia sæpe coram Papa resignantur.
- 6 Manualitatis beneficii expressio non est necessaria, quando

- quando narratur Papa illud beneficium esse regulare.
- 8 Tria requiruntur ad inducendam professionem tacitam in ordine regulari.
- 9 Tacite professiones non sunt abrogatae per Concilium Tridentinum.
- 10 In Gallia tacite professiones non habentur in consideratione: sed hoc intelligendum est de tacitis professionibus Monachorum in Gallia degentium: secus est in professionibus tacitis factis in terris Ecclesiae, etiamsi lis sit decidenda in Gallia.

Dubitatum fuit de validitate permutationis cuiusdam loci collegialis Monachalis, cum Sacristia ejusdem ordinis, in Senatu Gratianopolitano, ex duobus. Primum, cum loca ista collegialia non sint verè beneficia, non potuerunt permutari cum dicta Sacristia: sunt enim potius quaedam portiones Monachales, & praestationes temporales, quae propterea cum beneficio permutari non possent videntur. Secundum, quia tempore permutationis, possessor loci collegialis nondum erat professus, nec per consequens capax Sacristiae compermutatae.

Non obstantibus istis difficultatibus, Dixi permutationem esse validam: quia loca collegialia in duplici sunt differentia; aliqua enim sunt temporalia, & merè laicalia, nullum habentia onus spirituale annexum; & si aliquid habeant servitium, illud tale est, quod per laicum potest expediri: & haec non sunt beneficia, neque sub constitutionibus loquentibus de beneficiis continentur. Alia sunt perpetua, & onus spirituale annexum habentia; & haec proprie beneficiorum appellatione veniunt. Hanc distinctionem affert Staphil. de liter. grat. tit. de stat. & qualitat. benefic. n. 4. & 5. versic. licet contrarium. Geminianus conf. 89. circa finem, versic. puto considerandam naturam. Gonzal. ad regul. 8. gloss. 5. §. 2. num. 10. Rebuff. in tract. Nominat. quest. 9. n. 26. & quest. 15. num. 23. & in tract. de pacif. poss. num. 90. Lotter. de re benefic. lib. 1. quest. 35. num. 1. & seq.

2 Locus iste monachalis & collegialis, de quo agebatur, est, & erat merè Ecclesiasticus, & Beneficii Ecclesiastici appellatione dignus: quia non concedi solet ad tempus certum, & limitatum; sed nemo ab eo per Superiorem amoveri potest (ut in facto suppositum fuit) absque alterius beneficii vel mansionis competentis assignatione: & hujus, & similium locorum possessores tenentur interesse personaliter divinis officiis, tam diurnis, quam nocturnis in Ecclesia Collegii celebrandis, juxta legem foundationis ejusdem Collegii. In concursu quarum circumstantiarum negari non potest, quin hujusmodi loca sint verè beneficia Ecclesiastica. Gonzal. d. gloss. 5. §. 2. num. 12. cum aliis supra citatis. Et ideo haec loca, sive praestantia, cum beneficiis Ecclesiasticis permutari possunt. Federic. de Senis in tract. de perm. quest. 14. Petr. de Ubal. in eodem tract. n. 6. Cokier de perm. benefic. lib. 2. cap. 6. num. 1. & seq.

4 Imò suppositum fuit in facto, loca ista Collegialia monachalia, cum beneficiis & officiis ejusdem ordinis Monachalis quotidie permutari consuevisse: & permutationes hujusmodi tum in Romana Curia, quam in Legatione admitti: quod non fieret, si non essent ejusdem naturae, cujus beneficia: quae consuetudo optima est interpret in hac materia. Gonzal. ad d. regul. 8. gloss. 5. §. 2. num. 13.

5 Neque obstat si opponatur omnia beneficia Monachalia esse manualia, & ad nutum Superiorum amovibilia. Quia qualitas ista non impedit quomi-

nus cum aliis beneficiis permutari queant: aut etiam coram summo Pontifice in favorem certe personae resignari: dicuntur enim vera, & perpetua beneficia, quando absque temporis limitati definitione concedi consueverunt, prout ea de quibus agitur: ut in facto suppositum fuit. Lotter. de re benefic. lib. 1. quest. 7. num. 20. post Federic. de Senis confil. 35. sub num. 1. Selva de benefic. part. 3. quest. 68. quia, inquit, beneficium dicitur perpetuum, quod certo tempore non limitatur; licet detur ad beneplacitum Superioris: & in terminis permutationis beneficiorum regularium, quamvis sint utplurimum amovibilia, tractat Cokier in d. tract. de perm. benefic. part. 2. cap. 9. Francisc. Marc. decis. 318. num. 2. part. 2. Et quod etiam resignationes coram summo Pontifice fiant de beneficiis manualibus & amovibilibus, tradit Addit. ad Paris. de resign. lib. 2. quest. 14. in fin. & ipse Paris. lib. 2. quest. 11. num. 1. & sequentibus. adeo ut sic à summo Pontifice provisus amoveri non possit: quia inferior non potest infirmare provisiones factas per Papam: ut per Paris. in d. quest. 11. num. 8. & seq.

Imò nec necesse est narrare Papae beneficium esse manuale, quia sufficit narrare illud esse regulare: cum inde resulter qualitas beneficii manualis, & amovibilis; & sic Papa per hanc expressionem sufficienter informatus censetur de natura beneficii. Cassad. decis. 4. de prabend. & decis. 12. num. 8. & seq. eodem tit.

Ad id verò quod de defectu professionis opponebatur, Responsum fuit, portiones illas monachales ex inveterata consuetudine, simplicibus clericis concedi solitas, qui adveniente legitima aetate proficere, & ad professionem recipi debeant; sed quia responsio ista consistebat in facto, nec plene satisfaciebat; ideo ad tollendas omnes difficultates, fuit dictum constare de tacita professione, concurrentibus tribus circumstantiis. Prima, quod Monachus iste durante spatio decem, vel duodecim annorum, continuò gestavit habitum monachalem indistinctum inter novitios & professos. Secundum, quod cum operam navasset per aliquot annos pro Canonico, non ignorabat ex adeo longi temporis in Monasterio perseverantia, tacitam induci professionem. Tertia, quod perseverantia illa fuit praesente ac sciente Superiore, qui poterat eum amittere ad professionem: ex traditis per Innocent. Roderic. tom. 3. quest. regul. 17. art. 1. Sanch. de precept. decalog. lib. 5. cap. 3. num. 14. & seq. Quae tacita professio non est abrogata per Concilium Tridentinum, ut dicit Sanch. loc. citat. num. 36. Huic Roderic. quest. regul. cap. 101. num. 33. Et quia per Roderic. quest. regul. cap. 101. num. 33. non poterat negotium tractabatur in Gallia, non poterat opponi ordinatio Caroli IX. Molinæ lata in Curia Avenionensi, & per consequens non est attendenda Regis ordinatio, cum nos summo Pontifici iam immediatè subiecti; & locus contractus, hoc dicta professionis, in qua religiosus cum Monachario se obligat, sit attendendus: ad tradita per Sanch. & alios in l. cunctos populos, Cod. de summa trinit. & fide Catholica.